



Vlada Crne Gore  
Savjet za konkurentnost

## **IZVJEŠTAJ O RADU SAVJETA ZA KONKURENTNOST ZA 2019. GODINU**

**Pripremio: Sekretarijat Savjeta za konkurentnost**

**Odobrila: Bojana Bošković, sekretar Savjeta za konkurentnost**

Podgorica, februar 2020. godine

## SADRŽAJ

<b>I UVOD .....</b>	<b>3</b>
<b>II AKTIVNOSTI SAVJETA U 2019. GODINI .....</b>	<b>4</b>
1) ANALIZA KLJUČNE REGULATIVE ZA POSLOVNI AMBIJENT.....	5
2) RAZMATRANA STRATEŠKA DOKUMENTA, MEĐUNARODNI I DOMAĆI IZVJEŠTAJI.....	6
3) SIVA EKONOMIJA I DIGITALIZACIJA – KONTINUIRANO RAZMATRANJE TEMAOD ZNAČAJA ZA POSLOVNI AMBIJENT .....	6
4) JAVNO-PRIVATNI DIJALOG: IZVJEŠTAJ O UKLJUČENOSTI PRIVATNOG SEKTORA U POSTUPAK IZRADE ZAKONSKIH PROPISA.....	7
5) REALIZACIJA PLANA RADA SAVJETA ZA 2019. GODINU .....	8
<b>III PLAN RADA SAVJETA ZA 2020. GODINU .....</b>	<b>9</b>
<b>IV ZAKLJUČAK .....</b>	<b>10</b>
<b>V ANEKSI .....</b>	<b>11</b>
ANEKS 1 DNEVNI RED V SJEDNICE SAVJETA ZA KONKURENTNOST ODRŽANE 22.MARTA 2019. GODINE .....	11
ANEKS 2. DNEVNI RED VI SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE 31. MAJA 2019. GODINE.....	11
ANEKS 3. DNEVNI RED VII SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE 31. MAJA 2019. GODINE.....	12
ANEKS 4. DNEVNI RED VIII SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE IZ DVA DIJELA: 02. OKTOBRA I 16. OKTOBRA 2019. GODINE .....	12
ANEKS 5. DNEVNI RED IX SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE 9. DECEMBRA 2019. GODINE.....	13

## I Uvod

**Savjet za konkurentnost** osnovan je 1. juna 2017. godine na osnovu Odluke o obrazovanju Savjeta za konkurentnost, sa ciljem da:

- koordinira aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih organa i institucija na planu sprovođenja prioriternih reformskih mjera definisanih strateškim razvojnim dokumentima, koje su u funkciji otklanjanja ključnih prepreka za veću konkurentnost i brži privredni rast Crne Gore,
- analizira važeće propise sa aspekta njihovog uticaja na poslovni ambijent i konkurentnost, inicira predlaganje izmjena propisa radi pojednostavljivanja, odnosno brisanja procedura koje predstavljaju barijeru za veću konkurentnost ili prestanak njihovog važenja,
- predlaže Vladi Crne Gore plan strukturnih reformi za unapređenje konkurentnosti ekonomije koji se priprema na godišnjem nivou i sastavni je dio Programa ekonomskih reformi i drugih ključnih dokumenata ekonomske politike,
- prati, koordinira i ocjenjuje ključne aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih organa i institucija za sprovođenje strukturnih reformi, sačinjava polugodišnje izvještaje o sprovođenju strukturnih reformi koje sa mišljenjem, odnosno predlogom mjera, dostavlja Vladi na razmatranje,
- učestvuje u izradi plana za suzbijanje sive ekonomije, plana zapošljavanja, kao i svih razvojnih planova relevantnih za povećanje konkurentnosti i jačanje makroekonomske stabilnosti i prati njihovu realizaciju,
- ostvaruje međunarodnu saradnju sa relevantnim organizacijama i institucijama i razmjenjuje iskustva i dobru praksu na planu unaprijeđenja konkurentnosti i održivog razvoja,
- javno promovise značaj konkurentnosti privrede Crne Gore za njen ukupan ekonomski razvoj i poboljšanje kvaliteta života građana.

Savjet najmanje jednom kvartalno okuplja predstavnike privatnog i javnog sektora, kao i predstavnike akademske zajednice, kako bi razmotrili i definisali prioritete ekonomskih i strukturnih reformi koji su važni za poslovni ambijent u Crnoj Gori. Savjet je prepoznat kao efikasna platforma za javno-privatni dijalog i održavanje partnerskog odnosa prvenstveno između ova dva sektora.

Savjetom predsjedava predsjednik Vlade, dok je sekretar Savjeta direktor Direktorata za finansijski sistem i unaprijeđenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija. Pored navedenog, članovi Savjeta su 3 potpredsjednika Vlade, 9 ministara, 5 predstavnika privrednih udruženja, 11 predstavnika državnih institucija, 2 predstavnika akademske zajednice i 2 predstavnika javnih preduzeća.

**Sekretarijat Savjeta za konkurentnost** osnovan je u februaru 2019. godine kao rezultat sporazuma između Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Vlade Crne Gore. Sekretarijat je nezavisno tehničko tijelo i čine ga: šef Sekretarijata, ekonomski savjetnik, pravni savjetnik i administrativni asistent. Uloga Sekretarijata je da podrži rad Savjeta i na taj način utiče na unaprijeđenje javno-privatnog dijaloga u Crnoj Gori. Ključne aktivnosti su: priprema predloga godišnjeg plana rada Savjeta i godišnjeg izvještaja o radu Savjeta, praćenje realizacije zaključaka sa održanih sjednica Savjeta, prikupljanje relevantnih mišljenja za teme planirane agendom Savjeta, održavanje kontinuirane komunikacije sa članovima Savjeta, državnim institucijama i poslovnom zajednicom u cilju definisanja mjera za unaprijeđenje poslovnog ambijenta.

## II Aktivnosti Savjeta u 2019. godini

Tokom 2019. godine održano je 5 sjednica Savjeta sa ukupno 39 tema na dnevnom redu, uz aktivno učešće svih članova Savjeta. Sjednice je pratio otvoreni dijalog, razmjena mišljenja i međusobno razumijevanje, a donešeni zaključci su u najvećoj mjeri implementirani u definisanim rokovima.

Jedan od prvih koraka ka poboljšanju rada Savjeta bio je definisanje godišnjeg plana rada kako bi svi članovi bili u mogućnosti da se blagovremeno pripreme za učešće u radu Savjeta. S tim u vezi, na osnovu preporuka članova Savjeta i na osnovu strateških dokumenata, usvojen je **Plan rada Savjeta za konkurentnost za 2019. godinu**, na sjednici Savjeta održanoj 22. marta 2019. godine. Glavne teme, po kvartalima, odnosile su se na sljedeće:

### I Predlog zakona o privrednim društvima

Na sjednici Savjeta je nastavljen dijalog privrede i javnog sektora, nakon čega se došlo do verzije zakona koja će odgovoriti ciljevima njegovog donošenja. Takođe, na osnovu zaključka sa sjednice Savjeta za konkurentnost (decembar 2018.), koji se odnosio na oblast osnivanja preduzeća, osnovana je radna grupa koja je, u saradnji sa Sekretarijatom Savjeta, uradila Analizu stanja u oblasti registracije preduzeća i predložila mjere za unaprijeđenje (analiza je usvojena na sjednici Savjeta u julu 2019. godine, a nakon toga na sjednici Vlade 1. avgusta 2019. godine). Rješenja predstavljena u Analizi imaju za cilj unaprijeđenje konkurentnosti naše zemlje i poboljšanje ranga Crne Gore u Izveštaju o lakoći poslovanja – Doing Business.

### II Poreska politika i siva ekonomija

Glavna tema sjednice Savjeta u martu 2019. godine odnosila se na Zakon o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga. Predloženim zakonskim rješenjem stvaraju se uslovi za efikasnu analizu rizika u Poreskoj upravi, koja će umnogome unaprijediti inspeksijski nadzor kroz mehanizam ciljanih kontrola rizičnih poreskih obveznika. Procjena sive ekonomije u Crnoj Gori je da ona iznosi 30 do 40 odsto BDP-a, što govori o tome koliki je fiskalni potencijal koji se nalazi u prevođenju poslovanja iz sive zone u legalne tokove.

### III Predlog zakona o radu

Osnovni razlog za izradu novog Zakona o radu jeste usklađivanje radnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama Evropske unije. Ono što se željelo postići donošenjem novog Zakona o radu (koji je razmatran na sjednici Savjeta u oktobru 2019. godine) je omogućavanje fleksibilnijih odnosa između zaposlenih i poslodavaca, a da se ne ugrozi zaštita zaposlenih, uz primjenu direktiva Evropske unije (preciziranje odredaba zakona kojima se obezbjeđuje dosljedna primjena ratifikovanih konvencija i preporuka MOR-a; unapređenje socijalnog dijaloga kroz unapređenje kolektivnog pregovaranja; informisanje i obavješćavanje zaposlenih o svim bitnim pitanjima od značaja za njihov materijalni i socijalni status; uspostavljanje ravnoteže u obezbjeđivanju prava i interesa zaposlenih s jedne strane i poslodavaca s druge strane i dr). Glavni cilj donošenja novog Zakona o radu je i suzbijanje sive ekonomije. Imajući u vidu značaj ovog sistemskog zakona, na Savjetu je nastavljen dijalog privrede i javnog sektora, kako bi verzija zakona odgovorila ciljevima njegovog donošenja.

## IV Digitalizacija

Digitalno društvo, koje pruža održive ekonomske i društvene prednosti, zasnovane na savremenim mrežnim uslugama i brzim internet vezama je u vrhu strateških prioriteta razvijenih ekonomija. Vlada Crne Gore u toku 2019. godine utvrdila je sljedeće zakone: Zakon o elektronskoj upravi (II kvartal), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu (II kvartal), a koji su u nadležnosti Ministarstva javne uprave. Takođe, Vlada prati razvoj ove oblasti kroz više akcionih planova i analiza: Akcioni plan za realizaciju Strategije razvoja informacionog društva Crne Gore do 2020. godine, Analiza stanja elektronskih usluga sa predlogom mjera za njihovo unapređenje i Informacija o razvoju elektronske uprave.

### 1) Analiza ključne regulative za poslovni ambijent

Presudno za poboljšanje poslovnog ambijenta, po mišljenju svih članova Savjeta, je usvajanje regulative koja je u skladu sa međunarodno pozitivnom praksom i koja je usvojena nakon konstruktivnog dijaloga i prikupljanja povratnih informacija od svih strana koje su važne u ovom procesu. Imajući u vidu navedeno, najveći dio vremena članovi Savjeta posvetili su analiziranju zakonskih normi koje su usmjerene na poboljšanje poslovnog ambijenta i uklanjanje biznis barijera za poslovanje.

Shodno Planu rada Savjeta za 2019. godinu razmatrani su Predlog zakona o privrednim društvima, zakoni koji se odnose na poresku politiku, Predlog zakona o javnim nabavkama, Predlog zakona o radu i Predlog zakona o Fondu rada. Dodatno, osim navedene regulative, agenda Savjeta je dopunjavana i prijedlozima za razmatranje drugih propisa koji su u trenutku održavanja sjednica smatrani značajnim za poslovni ambijent.

#### **Slijedi pregled regulative (zakona i podzakonskih akata) koja ja razmatrana na sjednicama Savjeta tokom 2019. godine:**

1. Predlog Zakona o privrednim društvima (Informacija Privredne komore Crne Gore o potrebi dorade Predloga zakona o privrednim društvima i Predlog osnivanja radne grupe za analizu stanja u oblasti registracije preduzeća i definisanje mjera za unapređenje);
2. Razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini;
3. Predlog zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga;
4. Predlog zakona o javnim nabavkama;
5. Predlog zakona o putevima;
6. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju;
7. Sugestije na Nacrt zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom;
8. Informacija o primjeni Zakona o strancima u dijelu realizacije radnih dozvola;
9. Predlog zakona o radu (Komentari Unije poslodavaca Crne Gore na Prijedlog zakona o radu, Komentari Privredne komore Crne Gore na Prijedlog zakona o radu, Komentari Savjeta stranih investitora u Crnoj Gori na Prijedlog zakona o radu, Analiza – reforma radnog zakonodavstva Montenegro biznis alijanse, Komentari Američke privredne komore na Predlog zakona o radu, Komentari CEDIS-a na Predlog zakona o radu);
10. Predlog zakona o Fondu rada;
11. Predlog zakona o elektronskoj upravi;
12. Predlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina;

13. Inicijativa za utvrđivanje adekvatnog zakonskog okvira za finansiranje održavanja infrastrukture zajedničke komunalne potrošnje;
14. Zakon o zaštiti potrošača – upotreba Brajevog pisma kod označavanja proizvoda;
15. Zakon o autorskim i srodnim pravima - zaštita reprografskih prava u Crnoj Gori;
16. Preispitivanje stava 3 člana 9 Pravilnika o obrascima, bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad;
17. Preispitivanje člana 36 Zakona o kinematografiji koji se odnosi na finansiranje Filmskog fonda.

## 2) Razmatrana strateška dokumenta, međunarodni i domaći izvještaji

U skladu sa misijom, Savjet za konkurentnost je posvetio posebnu pažnju i strateškim dokumentima, tj. međunarodnim i domaćim izvještajima, koji su važni za bolje planiranje mjera za unaprijeđenje poslovnog ambijenta.

### **Slijedi pregled dokumenata koji su tokom 2019. godine razmatrani na sjednicama Savjeta:**

1. Izveštaj o realizaciji Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru 2019 - 2021. godina (za prvih šest mjeseci 2019. godine);
2. Prezentacija rezultata istraživanja Bijela knjiga: Investiciona klima u Crnoj Gori, 2018. godinu;
3. Izjašnjenje resornih institucija na preporuke iz Bijele knjige 2018. Savjeta stranih investitora (SSI);
4. Izjašnjenje resornih institucija na dokument SSI o izazovima u poslovanju u oblasti vladavine prava;
5. Ključni nalazi AmCham izvještaja o poslovnom ambijentu za period 2017-2018 godina;
6. Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Indeksu ekonomskih sloboda 2019, Heritidž fondacija;
7. Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Indeksu percepcije korupcije 2018, Transparency international;
8. Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Izvještaju „Ekonomске slobode svijeta 2019“, Fraser instituta;
9. Informacija o ocjeni kreditnog rejtinga Crne Gore od strane rejting agencije Standard & Poor's;
10. Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Izvještaju o lakoći poslovanja Svjetske banke - Doing Business 2020;
11. Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u donošenje propisa na lokalnom nivou;
12. Izveštaj o kvalitetu primjene analize uticaja propisa (RIA obrasca);
13. Izveštaj o realizaciji preporuka „Giljotine propisa“ predviđenih za četvrti kvartal 2018. godine;
14. Analiza stanja u oblasti registracije preduzeća sa mjerama za unaprijeđenje.

## 3) Siva ekonomija i digitalizacija – kontinuirano razmatranje tema od značaja za poslovni ambijent

**Suzbijanje sive ekonomije** u ključnim oblastima je tema koja zahtijeva kontinuirano zajedničko djelovanje državnih institucija i privrede. Imajući u vidu navedeno, Savjet je posvetio jednu sjednicu ovoj temi, ali je dodatno ona bila predmet diskusije i na ostalim sjednicama Savjeta. Tokom 2019. godine, posebna pažnja je posvećena suzbijanju sive ekonomije na tržištu rada - neformalnog zapošljavanja i procedura prilikom zapošljavanja stranaca. Ukazujući na preduzete mjere i značaj monitoringa radnji kontrole subjekata, razmatrani su sljedeći materijali:

- Prezentacija „Tržište rada - nerezidenti“, Kabineta potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem;
- Informacija Uprave za inspekcijske poslove o primjeni Zakona o strancima u dijelu realizacije radnih dozvola;

- Inicijativa Unije poslodavaca Crne Gore za dodatnim preispitivanjem stava 3 člana 9 Pravilnika o obrascima, bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad;
- Osvrt Američke privredne komore Crne Gore na temu siva ekonomija (akcentat je na kontroli subjekata koji nijesu registrovani za obavljanje privredne djelatnosti).

**Digitalna transformacija** kao posebna tema je razmatrana na sjednici Savjeta održanoj u decembru 2019. godine sa ciljem da se preduzmu aktivnosti na realizaciji sljedećih mjera:

- povećanje stope koja prikazuje nivo digitalne transformacije privrede, koja prije svega podrazumijeva povećanje primjene digitalnih tehnologija kako u velikim, tako i u malim i srednjim preduzećima,
- kreiranje digitalne preduzetničke kulture kako bi se unaprijedila pozicija i imidž digitalnog preduzetništva,
- privlačenje, razvijanje i zadržavanje visokoobrazovanih kadrova,
- olakšavanje pristupa finansijama i povećanje investicija i razvoj digitalno podržanog tržišnog ambijenta; unapređenje digitalnog poslovanja na način da se paralelno radi na razvoju ponude i tražnje digitalnih proizvoda, prioritetno e-servisa.

Važno je istaći da je Crna Gora prva zemlja van Evropske unije koja je donijela *Strategiju pametne specijalizacije* i time napravila respektabilan iskorak u ovoj oblasti. Dodatno, ICT je prepoznat kao prioritetna horizontalna oblast, što znači unaprijeđenje svih sektora pomoću informaciono komunikacionih tehnologija.

U okviru ove teme na sjednici Savjeta, razmatrani su materijali:

- Informacija Ministarstva javne uprave o aktivnostima javne uprave u procesu digitalne transformacije Crne Gore;
- Podsticanje kvalitetnih i inovativnih digitalnih proizvoda putem budžetskih grantova i fiskalnih mjera – iskustva iz postojećih mjera Ministarstva nauke i plan za 2020. godinu;
- Informacija Ministarstva ekonomije o podsticajima privredi sa akcentom na digitalizaciju;
- Informacija Ministarstva finansija o uvođenju elektronskog sistema javnih nabavki;
- Inicijativa privrednih udruženja za formiranje koordinacionog i savjetodavnog tijela za digitalnu transformaciju.

Savjet je zadužio Ministarstvo javne uprave da započne aktivnosti na izradi *Strategije za digitalnu transformaciju* koja će biti predmet programa rada Vlade za 2020. godinu i podržao inicijativu privrednih udruženja za formiranje *digitalne koalicije* - koordinacionog i savjetodavnog tijela za digitalnu transformaciju kojim će rukovoditi predsjednik Vlade.

#### 4) Javno-privatni dijalog: Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u postupak izrade zakonskih propisa

U cilju unaprijeđenja javno-privatnog dijaloga u Crnoj Gori, blagovremenog uključivanja privatnog sektora u proces izrade zakonskih propisa, kao i korišćenja zajedničkih kapaciteta i iskustava svih aktera u procesu donošenja legislative, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je pripremio **Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u postupak izrade zakona za period januar – maj 2019** i **Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u postupak izrade zakonskih propisa za 2019. godinu**. Izveštaji, kao rezultati inicijative privatnog sektora, pripremljeni su na osnovu prikupljenih podataka, tj. odgovora na upitnik, koji je upućen

privrednim udruženjima - članovima Savjeta i svim ministarstvima koja su po Programu rada Vlade za 2019. godinu planirala usvajanje zakonske regulative. S tim u vezi, analizirano je ukupno 90 zakona.

Izveštaj za 2019. godinu, sa zaključkom da se nastavi sa izvještavanjem po ovoj metodologiji jednom kvartalno, je usvojen na sjednici Savjeta u decembru 2019. godine.

Glavni zaključci i mjere za unapređenje javno-privatnog dijaloga tokom procesa donošenja regulative iz Izveštaja o uključenosti privatnog sektora u postupak izrade zakonskih propisa za 2019. godinu:

- Ministarstva su navela da su komentari privrede korisni u 74,1% slučajeva, pa je važno nastaviti sa uključivanjem privrede;
- Privreda smatra da je neophodno da budu uključeni u izradu propisa u najranijoj fazi;
- Zakoni koji su nakon javne rasprave značajnije izmijenjeni zahtijevaju novi krug konsultacija sa privredom i duže rokove za dostavljanje novih komentara i sugestija;
- Izmjene i dopune zakona, iako po mišljenju ministarstava nijesu suštinske, treba dostaviti udruženjima na uvid ili na komentare prije usvajanja;
- Potrebno je unaprijediti dijalog u dijelu informisanja privrede o statusu komentara koje su dali (u 14,6% slučajeva privreda nema povratnu informaciju);
- Kratke rokove za dostavljanje komentara (ispod 2 nedjelje) treba izbjegavati, osim u izuzetnim slučajevima;
- Potrebno je unaprijediti mehanizam javne rasprave kako bi procenat učešća privrede u izradi zakona bio veći (po odgovorima privrede u 31,1% od ukupnog broja analiziranih zakona);
- Potrebno je intenzivirati korišćenje drugih mehanizama informisanja privrede, osim javnih poziva putem sajtova ministarstava i uspostaviti direktnu komunikaciju sa privrednim udruženjima.

## 5) Realizacija Plana rada Savjeta za 2019. godinu

**Od ukupno 23 aktivnosti koje su predviđene Planom rada Savjeta za 2019. godinu, realizovano je 21, što je 91,3%.** Dvije planirane aktivnosti koje nijesu realizovane, Analiza načina funkcionisanja Savjeta sa predlogom izmjene Odluke o obrazovanju Savjeta za konkurentnost i Izveštaj o primjeni zakona o administrativnim i komunalnim taksama na lokalnom nivou, su odložene za naredni period usljed definisanja novih rokova. Važno je napomenuti da Plan rada Savjeta predstavlja okvirni dokument koji prvenstveno prepoznaje ključne teme za razmatranje po kvartalu, dok su članovi Savjeta prije svake sjednice pozvani da kandiduju dodatne materijale za koje smatraju da su važni da se u tom trenutku nađu na agendi Savjeta.

Realizacija zaključaka sa održanih sjednica Savjeta se kontinuirano prati od strane Sekretarijata Savjeta za konkurentnost i pregled njihove realizacije se dostavlja sekretaru Savjeta koji kandiduje **Izveštaj o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta** kao posebnu tačku na agendi sjednice Savjeta. Tokom 2019. godine nijesu prepoznati posebni izazovi u realizaciji zaključaka, ali je na posljednjoj sjednici Savjeta, na inicijativu privatnog sektora, donešen zaključak da Sekretarijat Savjeta, prilikom izvještavanja o stepenu realizacije zaključaka, detaljnije informiše o stepenu ispunjenosti zahtjeva poslovnih udruženja.



### III Plan rada Savjeta za 2020. godinu

Na sjednici Savjeta u decembru 2019. godine, usvojen je **Plan rada Savjeta za 2020. godinu**, na osnovu inputa članova Savjeta, ali i prepoznatim izazovima u oblasti konkurentnosti koji su iskazani u domaćim i međunarodnim dokumentima. Slijedi pregled tema po kvartalima:

#### I Povećanje stope aktivnosti na tržištu rada

Izmjena zakonskih rješenja iz oblasti tržišta rada koja je u toku, ima za cilj stvaranje uslova za veću fleksibilnost na tržištu rada, bolje rezultate mjera aktivne politike zapošljavanja sa ciljem prilagođavanja potrebama tržišta rada, kao i jačanje uloge posredovanja pri zapošljavanju.

#### II Poslovni ambijent

Imajući u vidu značaj poreske politike, kao i reforme u ovoj oblasti čije sprovođenje je u toku, tema će pokriti set zakona iz poreske politike, kako važećih čija je izmjena planirana, tako i onih čije usvajanje je predviđeno za tekuću godinu. Potrebno je razmotriti status *Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga* tj. otvorena pitanja i predvidjeti naredne korake u cilju što efikasnije implementacije zakonskih rješenja. Posebna pažnja će biti posećena tretmanu Crne Gore u međunarodnim izvještajima o konkurentnosti.

#### III Siva ekonomija

Suzbijanje sive ekonomije je jedna od tema koja zahtijeva zajedničko djelovanje državnih institucija i privrede. Savjet se u više navrata bavio ovom temom, a naročito sivom ekonomijom u oblasti tržišta rada. Posebna pažnja će se posvetiti subjektima koje posluju na tržištu, a nijesu registrovani. Takođe, u skladu sa preporukom Evropske komisije, *Akcionni plan za borbu protiv sive ekonomije* treba unaprijediti u dijelu identifikovanja uspjeha i rokova za implementaciju.

#### IV Inovacije

Pametna specijalizacija, odnosno razvoj i korišćenje inovacija služe za podsticanje ekonomskog rasta i konkurentnosti kroz primjenu postojeće baze znanja i kompetencija. *Strategija pametne specijalizacije* je nacionalna ili regionalna inovaciona strategija koja utvrđuje prioritete razvoja, čiji je cilj izgradnja konkurentske prednosti kroz povezivanje sopstvenih snaga u istraživanju i inovacijama s potrebama privrede, odgovarajući na koherentan način na rastuće mogućnosti i razvoj tržišta, a čime se izbjegava preklapanje i fragmentacija politika.

Kao i tokom 2019. godine, očekuje se da će članovi Savjeta kandidovati i druge teme za sjednice Savjeta, za koje procijene da su važne da se razmotre u okviru zasjedanja ovog tijela.

## IV Zaključak

Savjet za konkurentnost je prepoznat kao važna platforma za javno-privatni dijalog, tj. tijelo gdje se razmatraju strateški dokumenti i regulativa koja je ključna za konkurentnost Crne Gore. Imajući u vidu sastav Savjeta, Savjet ima značajnu ulogu u definisanju mjera za unapređenje poslovnog ambijenta i eliminisanje biznis barijera.

Agende sjednica Savjeta su pripremane na osnovu usvojenog Plana rada za 2019. godinu, od kojih je realizovano 91,3%. Agende su dopunjene sa značajnim brojem tema od strane privatnog i javnog sektora, što je za rezultat imalo mnogo veći broj razmotrenih tema nego što je prvobitno bilo definisano programom rada.

Dakle, tokom 2019. godine razmatrano je 17 regulativa, 14 strateških dokumenata (međunarodnih i domaćih izvještaja), kao i 2 izvještaja koja analiziraju uključenost privrede u donošenje zakonskih propisa, uz predlaganje mjera za poboljšanje javno-privatnog dijaloga tokom procesa donošenja regulative.

Takođe, usvojen je Plan rada Savjeta za 2020. godinu i blagovremeno će se započeti aktivnosti na pripremi sjednica, uz uključenost svih relevantnih činilaca.

## V Aneksi

### ANEKS 1 DNEVNI RED V SJEDNICE SAVJETA ZA KONKURENTNOST ODRŽANE 22.MARTA 2019. GODINE

1. Usvajanje zapisnika sa prethodne sjednice;
2. Informacija o realizovanim zaključcima sa prethodne sjednice;
3. Predlog plana rada Savjeta za 2019. godinu;
4. Predlog Zakona o privrednim društvima;
  - 4.1 Informacija Privredne komore Crne Gore o potrebi dorade Predloga zakona o privrednim društvima;
  - 4.2 Predlog osnivanja radne grupe za analizu stanja u oblasti registracije preduzeća i definisanje mjera za unapredjenje;
5. Prezentacija rezultata istraživanja Bijela knjiga: Investiciona klima u Crnoj Gori, 2018. godinu;
6. Ključni nalazi AmCham izvještaja o poslovnom ambijentu za period 2017-2018 godina;
7. Izvještaj o kvalitetu primjene analize uticaja propisa (RIA obrazca);
8. Razno:
  - 8.1 Razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini;
  - 8.2 Priprema zakona i drugih propisa kojima se uređuju položaj, prava i obaveze opština – aktuelni problemi i predlog mjera;
  - 8.3 Izvještaj o implementaciji Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Evropske banke za obnovu i razvoj, u pogledu saradnje u cilju podrške inicijativi investicione klime i upravljanja za Crnu Goru;
  - 8.4 Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Indeksu ekonomskih sloboda 2019, Heritidž fondacija
  - 8.5 Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Indeksu percepcije korupcije 2018, Transparency international
  - 8.6 Izvještaj o realizaciji preporuka „Giljotine propisa“ predviđenih za četvrti kvartal 2018. godine
  - 8.7 Informacija o održavanju konferencije "Ka preduzetničko - inovacionom ekosistemu u Crnoj Gori" u organizaciji Ministarstva nauke

### ANEKS 2. DNEVNI RED VI SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE 31. MAJA 2019. GODINE

1. Usvajanje Zapisnika sa pete sjednice Savjeta
2. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta
3. Predlog zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i rezime Predloga zakona
  - 3.1 Informacija Poreske uprave o pripremi za proces fiskalizacije
4. Izjašnjenje resornih institucija na dokument SSI o izazovima u poslovanju u oblasti vladavine prava
5. Izjašnjenje resornih institucija na preporuke iz Bijele knjige 2018. Savjeta stranih investitora
6. Izvještaj o uključenosti privatnog sektora u proces izrade zakona za period januar – maj 2019
7. Razno

### ANEKS 3. DNEVNI RED VII SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE 31. MAJA 2019. GODINE

1. Usvajanje Zapisnika sa šeste sjednice Savjeta
2. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta, *Sekretarijat Savjeta za konkurentnost*
3. Zakonska regulativa koja ima uticaja na poslovni ambijent
  - 3.1 Predlog zakona o javnim nabavkama, *Ministarstvo finansija*
  - 3.2 Predlog zakona o putevima, *Ministarstvo saobraćaja i pomorstva*
  - 3.3 Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju, *Ministarstvo saobraćaja i pomorstva*
  - 3.4 Sugestije na Nacrt zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, *Unija poslodavaca Crne Gore*
4. Siva ekonomija
  - 4.1 Prezentacija „Tržište rada – nerezidenti“, *Kabinet potpredsjednika Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem*
  - 4.2 Informacija o primjeni Zakona o strancima u dijelu realizacije radnih dozvola, *Uprava za inspeksijske poslove*
  - 4.3 Inicijativa za dodatnim preispitivanjem stava 3 člana 9 Pravilnika o obrascima, bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad, *Unija poslodavaca Crne Gore*
  - 4.4 Osvrt na temu siva ekonomija, *Američka privredna komora Crne Gore*
5. Analiza stanja u oblasti registracije preduzeća sa mjerama za unaprijeđenje, *Sekretarijat Savjeta za konkurentnost*
6. Informacija o uključenosti privatnog sektora u donošenje propisa na lokalnom nivou, *Ministarstvo ekonomije*
7. Razno

### ANEKS 4. DNEVNI RED VIII SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE IZ DVA DIJELA: 02. OKTOBRA I 16. OKTOBRA 2019. GODINE

1. Usvajanje Zapisnika sa sedme sjednice Savjeta
2. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta, *Sekretarijat Savjeta za konkurentnost*
3. Prijedlog zakona o radu, *Ministarstvo rada i socijalnog staranja*
  - 3.1 Komentari Unije poslodavaca Crne Gore na Prijedlog zakona o radu
  - 3.2 Komentari Privredne komore Crne Gore na Prijedlog zakona o radu
  - 3.3 Komentari Savjeta stranih investitora u Crnoj Gori na Prijedlog zakona o radu
  - 3.4 Analiza – reforma radnog zakonodavstva, *Montenego biznis alijansa*
  - 3.5 Komentari Američke privredne komore na Prijedlog zakona o radu
  - 3.6 Komentari CEDIS-a na Prijedlog zakona o radu
4. Prijedlog zakona o Fondu rada, *Ministarstvo rada i socijalnog staranja*
5. Prijedlog zakona o elektronskoj upravi, *Ministarstvo javne uprave*
6. Prijedlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, *Ministarstvo ekonomije*
7. Izveštaj o realizaciji Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru 2019 – 2021. godina (za prvih šest mjeseci 2019. godine), *Ministarstvo finansija*

8. Prijedlog Unije poslodavaca za odlaganje primjene Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, Unija poslodavaca Crne Gore
9. Inicijativa Crnogorskog Telekoma za preispitivanje člana 36 Zakona o kinematografiji koji se odnosi na finansiranje Filmskog fonda, Crnogorski Telekom
  - 9.1 Izjašnjenje Ministarstva kulture povodom inicijative operatora koji pružaju usluge pristupa Internetu za ukidanje naknade za finansiranje kinematografije iz čl. 36 Zakona o kinematografiji, Ministarstvo kulture
10. Inicijativa za utvrđivanje adekvatnog zakonskog okvira za finansiranje održavanja infrastrukture zajedničke komunalne potrošnje, Zajednica opština
11. Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Izveštaju „Ekonomске slobode svijeta 2019“, Fraser instituta, Ministarstvo finansija
12. Informacija o ocjeni kreditnog rejtinga Crne Gore od strane rejting agencije Standard & Poor's, Ministarstvo finansija
13. Razno

## ANEKS 5. DNEVNI RED IX SJEDNICE SAVJETA, ODRŽANE 9. DECEMBRA 2019. GODINE

1. Usvajanje Zapisnika sa osme sjednice Savjeta za konkurentnost
2. Informacija o realizaciji zaključaka sa prethodnih sjednica Savjeta za konkurentnost, sekretar Savjeta za konkurentnost
3. Digitalna transformacija
  - 3.1 Informacija o aktivnostima javne uprave u procesu digitalne transformacije Crne Gore, Ministarstvo javne uprave
  - 3.2 Podsticanje kvalitetnih i inovativnih digitalnih proizvoda putem budžetskih grantova i fiskalnih mjera – iskustva iz postojećih mjera Ministarstva nauke i plan za 2020. godinu, Ministarstvo nauke
  - 3.3 Informacija o podsticajima privredi sa akcentom na digitalizaciju, Ministarstvo ekonomije
  - 3.4 Informacija o uvođenju elektronskog sistema javnih nabavki, Ministarstvo finansija
  - 3.5 Digitalna transformacija, Privredna komora Crne Gore
  - 3.6 Inicijativa privrednih udruženja za formiranje koordinacionog i savjetodavnog tijela za digitalnu transformaciju, Privredna komora Crne Gore
4. Zakon o zaštiti potrošača – upotreba Brajevog pisma kod označavanja proizvoda, Privredna komora Crne Gore
5. Zakon o autorskim i srodnim pravima - zaštita reprografskih prava u Crnoj Gori, Privredna komora Crne Gore
6. Plan rada Savjeta za konkurentnost za 2020. godinu, sekretar Savjeta za konkurentnost
7. Izveštaj o uključenosti privatnog sektora u postupak izrade zakonskih propisa za 2019. godinu, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
8. Informacija o uključenosti privatnog sektora u donošenje propisa na lokalnom nivou, Ministarstvo ekonomije
9. Informacija o pozicioniranju Crne Gore u Izveštaju o lakoći poslovanja Svjetske banke - Doing Business 2020, Ministarstvo finansija
10. Razno